

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет документальних комунікацій, менеджменту,
технологій та фізики
Кафедра менеджменту**

65-419

**ЗБІРНИК ТЕСТІВ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ
до проведення атестаційного екзамену
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»**

Рівне – 2022

Збірник тестів та практичних завдань до проведення атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» / Сяська О.В., Берташ Б.М., Савченко О.Р., Трало І.М., Щесюк С.В. Рівне: РДГУ, 2022. 47 с.

Укладачі:

Сяська О.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту;
Берташ Б.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту;
Савченко О.Р., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту;
Трало І.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту;
Щесюк С.В., ст. викладач кафедри менеджменту.

Рецензенти:

Юхименко-Назарук І.А., д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету

Якимчук А. Ю., д.е.н., професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування

Відповідальний за випуск: Микитин Т.М., к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 2 від 20 січня 2022 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Публічне управління економічною сферою.....	5
1.1. Тестові завдання.....	5
1.2. Практичні завдання.....	12
2. Публічне управління бюджетною системою України.....	13
2.1. Тестові завдання.....	13
2.2. Практичні завдання.....	20
3. Технології публічного управління.....	21
3.1. Тестові завдання.....	21
3.2. Практичні завдання.....	27
4. Громадський сектор в публічному управлінні.....	28
4.1. Тестові завдання.....	28
5. Публічне управління соціально-економічним розвитком.....	32
5.1. Тестові завдання.....	32
5.2. Практичні завдання.....	43
Рекомендована література.....	44

ВСТУП

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в межах спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» в проводиться у формі атестаційного екзамену, публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується врученням документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр публічного управління та адміністрування.

Сучасний фахівець з публічного управління та адміністрування повинен мати високий рівень знань з базових дисциплін, володіти системним мисленням і практичними навичками розв'язання конкретних управлінських ситуацій, вміти аналітично осмислювати явища та процеси, за місцем і часом правильно застосовувати отримані знання.

Атестаційний екзамен є продовженням навчально-виховного процесу, складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів. Атестаційний екзамен складається з двох етапів: 1 – тестова перевірка знань; 2 – письмове обґрунтування теоретичних питань практичного спрямування.

На атестаційний екзамен зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» виносяться такі дисципліни:

1. Публічне управління економічною сферою.
2. Публічне управління бюджетною системою України.
3. Технології публічного управління.
4. Громадський сектор в публічному управлінні.
5. Публічне управління соціально-економічним розвитком.

Запропоновані тестові завдання допоможуть здобувачам вищої освіти закріпити опрацьований за період навчання матеріал та перевірити рівень своїх знань.

1. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СФЕРОЮ

1.1. Тестові завдання

1. Загальний принцип управління, що означає відкритість та прозорість функціонування виконавчої влади, забезпечує зв'язок її органів та посадових осіб із суспільством, громадянами:

- 1) законність;
- 2) демократичність;
- 3) публічність;
- 4) гласність.

2. Показник ефективності розвитку економіки на макрорівні, що містить такі умовні позначення: ВВП - обсяг валового внутрішнього продукту; НД - обсяг національного доходу; Н - середньорічна чисельність населення в країні:

- 1) виробництво ВВП (НД) на душу населення;
- 2) рентабельність національного виробництва;
- 3) продуктивність суспільної праці;
- 4) фондівдача ВВП (НД)

3. Показник ефективності розвитку економіки на макрорівні, що містить такі умовні позначення: ВНД - обсяг валового національного доходу; НД - обсяг національного доходу; Фосн., Фоб. - середньорічна вартість основних і оборотних фондів (капіталу):

- 1) виробництво ВВП (НД) на душу населення;
- 2) рентабельність національного виробництва;
- 3) продуктивність суспільної праці;
- 4) фондівдача ВВП (НД).

4. Показник ефективності розвитку економіки на макрорівні, що містить такі умовні позначення: ВВП - обсяг валового внутрішнього продукту; НД - обсяг національного доходу; ПВП - середньорічна чисельність промислово-виробничого персоналу в сфері матеріального виробництва; НЗ - середньорічна чисельність зайнятого населення:

- 1) виробництво ВВП (НД) на душу населення;
- 2) рентабельність національного виробництва;
- 3) продуктивність суспільної праці;
- 4) фондівдача ВВП (НД).

5. Концепція, основу якої становлять ринкові моделі регулювання:

- 1) процесуальна;
- 2) нового державного менеджменту;
- 3) сподівання;
- 4) врядування.

6. Сфера, що відображає простір, у межах якого реалізуються відносини між громадянським суспільством як системою, здебільшого горизонтально вибудованих структур, що слугують для формування та захисту групових інтересів, і політичною владою, її юридичними, силовими й адміністративними інститутами:

- 1) економічна;
- 2) публічна;
- 3) політична;
- 4) соціальна.

7. Багаторівнева система, яка виявляє себе через певні відносно самостійні сфери: економічну, соціальну, правову, політичну та ін.:

- 1) загальна державна сфера;
- 2) багаторівнева державна сфера;
- 3) публічна сфера;
- 4) комплексна сфера.

8. Є цілісною підсистемою суспільства, що охоплює всі види виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та послуг, необхідних для життєдіяльності людей:

- 1) виробнича сфера;
- 2) торгівельна сфера;
- 3) технологічна сфера;
- 4) економічна сфера.

9. Узагальнюючий показник економічного розвитку країни, який вимірюється темпами приросту реального ВВП, національного доходу в цілому або на душу населення:

- 1) економічної рентабельності;
- 2) економічного виробітку;
- 3) економічного розвитку;
- 4) економічного приросту.

10. Це сфера публічних дій у боротьбі з представниками різних груп особливих інтересів, яка пов'язана з процесами, відкритими для громадськості, з прозорістю дій, що відбуваються:

- 1) публічна політика;
- 2) державна політика;
- 3) контрольно-регулююча політика;
- 4) процесуальна політика.

11. Політико-територіальна організація влади найбільш впливової частини соціально неоднорідного суспільства, яка через апарат управління і примусу реалізує власну політику і водночас виступає офіційним представником усього

суспільства та виконує загально-соціальні справи на основі правових норм, котрими забезпечує узгодження соціально-групових, індивідуальних і суспільних інтересів:

- 1) КМУ;
- 2) держава;
- 3) президент;
- 4) муніципальна влада.

12. Творчий процес вибору однієї або декількох альтернатив із множини можливих варіантів дій, спрямованих на досягнення поставлених економічних цілей:

- 1) аналіз ринку;
- 2) вироблення рішення;
- 3) побудова економічної карти рішень;
- 4) розрахунок рентабельності рішень.

13. Метод обґрунтування рішень у системі державного управління:

- 1) аналіз політики;
- 2) синтезу;
- 3) індукції;
- 4) передбачення.

14. Визначення цілей повинно супроводжуватись розробкою критеріїв оцінки їх досягнення. Цілі мають відповідати принципам:

- 1) START;
- 2) SCAPT;
- 3) SMART;
- 4) SPART.

15. Цілі, що охоплюють комплексний, цілісний, збалансований і якісний розвиток суспільства:

- 1) соціальні;
- 2) економічні;
- 3) суспільно-політичні;
- 4) духовні.

16. Цілі, які характеризують і утверджують економічні відносини, що забезпечують матеріальну основу реалізації суспільно-політичних та інших цілей:

- 1) соціальні;
- 2) економічні;
- 3) суспільно-політичні;
- 4) духовні.

17. Це способи і прийоми аналізу та оцінювання управлінських ситуацій, використання правових і організаційних форм, впливу на свідомість і поведінку людей у керованих суспільних процесах, відносинах і зв'язках:

- 1) функції управлінської діяльності;
- 2) принципи управлінської діяльності;
- 3) стилі управлінської діяльності;
- 4) методи управлінської діяльності.

18. Економічна система, в якій регулювання економічних процесів здійснюється і ринковим механізмом, і державою, в якій існують різні форми власності і господарювання:

- 1) змішана економіка;
- 2) цивільна економіка;
- 3) адміністративна економіка;
- 4) правова економіка.

19. Сукупність заходів державного впливу на об'єкти і процеси з метою певного спрямування господарської діяльності суб'єктів національної економіки, узгодження їхніх інтересів і дій для реалізації суспільних цілей:

- 1) стабілізація економіки;
- 2) державне регулювання економіки;
- 3) аналіз економіки;
- 4) контроль економіки.

20. Основа прогресу в усіх сферах економіки, що підштовхує виробників товарів і послуг впроваджувати все нове й передове, покращувати якість продукції і знижувати витрати на її виробництво:

- 1) стабілізація;
- 2) реконструкція;
- 3) конкуренція;
- 4) монополізація.

21. Законодавство, що визначає правові основи обмеження монополізму, недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності та здійснення державного контролю за його дотриманням:

- 1) правове;
- 2) конкурентне;
- 3) монопольне;
- 4) антимонопольне.

22. Аналіз стану й тенденцій основних показників соціально-економічного розвитку міста є однією з функцій відповідного органу державної влади:

- 1) КМУ;
- 2) сектору економіки міста;

- 3) департаменту економічного розвитку;
- 4) департаменту фінансів міста.

23. Основа державної влади, виражена загальнонародною та державною власністю, а також коштами державного бюджету:

- 1) економічна;
- 2) приватна;
- 3) фінансово-економічна;
- 4) матеріально-фінансовою.

24. Система, в основі якої, лежить певна техніко-виробнича структура; в центрі – спосіб координації господарських процесів; в якості форми – інституційно-правова та політична система:

- 1) економічна;
- 2) політично-господарча;
- 3) фінансово-економічна;
- 4) матеріально-технічна.

25. Тип економіки, при якому, виробництво має замкнений, локальний характер, обмежений завданнями самозабезпечення і підтримання господарства у незмінній формі, вибір та прийняття основних економічних рішень зумовлюється пануючими традиціями, звичаями, суспільними і груповими інстинктами:

- 1) сучасний;
- 2) змішаний;
- 3) традиційний;
- 4) ринковий.

26. Це економічна одиниця, яка здатна від власного імені володіти активами, приймати зобов'язання, брати участь в економічній діяльності та вступати в операції з іншими одиницями:

- 1) бізнес-компанія;
- 2) інституційна одиниця;
- 3) влада;
- 4) комунальне господарство.

27. Це інституційні одиниці, що створені спеціально з метою ринкового виробництва товарів та послуг і є джерелами прибутку чи іншої фінансової вигоди для своїх власників:

- 1) приватні організації;
- 2) юридичні особи;
- 3) корпорації;
- 4) консорціуми.

28. Функція держави в ринковій системі економіки:

- 1) ембарго;
- 2) введення протекціонізму;
- 3) посилення лібералізації;
- 4) захист конкуренції.

29. Функція держави, відповідно до якої, вона виступає власником (співвласником) підприємств та установ в певних секторах національної економіки:

- 1) нормативно-правозахисна;
- 2) власницька;
- 3) клієнтська;
- 4) приватизаційно-державна.

30. Функція держави, відповідно до якої, вона установлює правила господарських відносин шляхом прийняття законодавчих і нормативно-правових актів, створення системи захисту прав власності і контрактів, забезпечує юридичні гарантії захисту економічних інтересів учасників ринкових відносин:

- 1) нормативно-правозахисна;
- 2) законодавчо-регулятивна;
- 3) нормативно-конституційна;
- 4) державно-захисна.

31. Функція держави, відповідно до якої, вона виступає замовником і покупцем продукції для армії, установ освіти, охорони здоров'я, культури, органів державної влади:

- 1) асортиментна;
- 2) ділова;
- 3) клієнтська;
- 4) закупівельно-збутова.

32. Функція держави, відповідно до якої, вона забезпечує фінансовими ресурсами бюджетні установи і організації, підтримує підприємства державного сектора економіки, здійснює перерозподіл доходів через податкові механізми:

- 1) фінансово-економічна;
- 2) фінансово-розподільна;
- 3) розмежувально-економічна;
- 4) бюджетно-фінансова.

33. Публічне управління в цій сфері полягає в активному впливі держави на ринкові процеси і відносини з метою коректування поведінки господарюючих суб'єктів та результати роботи ринку:

- 1) економічній;
- 2) фінансово-економічній;
- 3) економіко-фінансовій;
- 4) публічно-економічній.

34. Органи державної влади та інституції, діяльність яких забезпечує управлінський вплив держави на умови, процеси, відносини, елементи і сектори національної економіки:

- 1) об'єкти публічного управління в економічній сфері;
- 2) представники публічного управління в економічній сфері;
- 3) суб'єкти публічного управління в економічній сфері;
- 4) учасники публічного управління в економічній сфері.

35. Умови, процеси, відносини, елементи і сектори національної економіки, на які спрямовується управлінський вплив держави з метою реалізації цілей відповідної державно-управлінської діяльності:

- 1) об'єкти публічного управління в економічній сфері;
- 2) середовище публічного управління в економічній сфері;
- 3) суб'єкти публічного управління в економічній сфері;
- 4) інструменти публічного управління в економічній сфері.

36. Ставки податків та податкові пільги, державні витрати, субсидії, дотації, субвенції, облікові ставки, норми обов'язкового резервування, операції на відкритому ринку, стандарти, нормативи тощо:

- 1) об'єкти публічного управління в економічній сфері;
- 2) механізми публічного управління в економічній сфері;
- 3) правила публічного управління в економічній сфері;
- 4) інструменти публічного управління в економічній сфері.

37. Певні способи використання зазначених інструментів, сукупність прийомів або операцій, запровадження яких забезпечує втілення цілей відповідної державно-управлінської діяльності:

- 1) методи публічного управління в економічній сфері;
- 2) механізми публічного управління в економічній сфері;
- 3) правила публічного управління в економічній сфері;
- 4) закони публічного управління в економічній сфері.

38. Сукупність взаємозв'язаних і взаємоузгоджених методів, інструментів та форм забезпечення цілеспрямованого управлінського впливу держави на економічну сферу:

- 1) методи публічного управління в економічній сфері;
- 2) механізми публічного управління в економічній сфері;
- 3) правила публічного управління в економічній сфері;
- 4) закони публічного управління в економічній сфері.

39. Система взаємопов'язаних показників і класифікацій, які використовуються для опису та аналізу найзагальніших результатів і аспектів господарських процесів на макрорівні:

- 1) система національних рахунків;
- 2) комунально-фінансова система;
- 3) економічно-розрахункова система;
- 4) податкова система.

40. Він є основним показником результатів економічної діяльності на макрорівні, який характеризує сукупну ринкову вартість кінцевих товарів і послуг, вироблених підприємствами, організаціями та установами в поточному періоді на економічній території країни:

- 1) державний бюджет (ДБ);
- 2) внутрішній національний продукт (ВНП);
- 3) валовий внутрішній продукт (ВВП);
- 4) масовий внутрішній продукт (МВП).

1.2. Практичні завдання

1. Обґрунтуйте вплив політичного стану суспільства на економіку держави.
2. Назвіть економічні важелі ринкової економіки.
3. Визначте сутність поняття «інфляція» та розкрийте зміст державного регулювання.
4. Обґрунтуйте особливості податкової системи України.
5. Розкрийте зміст монетарної політики держави.
6. Назвіть методи управління підприємствами і організаціями публічного сектору, наведіть приклади міжнародного досвіду та вітчизняної практики.
7. Розкрийте основні напрями антимонопольної політики України.
8. Розкрийте основні напрями фінансово-економічної політики держави.
9. Розкрийте особливості податкової системи держави.
10. Охарактеризуйте особливості державної політики підтримки малого і середнього підприємництва в Україні.

2. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНОЮ СИСТЕМОЮ УКРАЇНИ

2.1. Тестові завдання

1. Корупційне правопорушення – це:

1) умисне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою - суб'єктом відповідальності за корупційні правопорушення, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність;

2) умисне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою - суб'єктом відповідальності за корупційні правопорушення, за яке законом встановлено кримінальну відповідальність;

3) суспільно небезпечне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене будь-якою особою;

4) усі відповіді правильні.

2. Державні службовці можуть приймати дарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, якщо сукупна вартість таких дарунків, отриманих з:

1) одного джерела не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року;

2) одного джерела протягом року сукупно не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року;

3) різних джерел протягом року не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року;

4) жодна відповідь не є правильною.

3. Самостійність місцевих бюджетів забезпечується:

1) закріпленням за ними відповідних джерел доходів і правом визначати напрями використання коштів;

2) наявністю єдиної класифікації доходів і видатків місцевих бюджетів;

3) визначенням місцевими органами влади порядку здійснення видатків і визначенням джерел фінансування державного бюджету України;

4) розподілом доходів на закріплені і регульовані та визначення джерел фінансування відповідних місцевих бюджетів.

4. Фіскальна політика – це політика уряду, що спрямована на:

1) оптимізацію державних витрат;

2) зміну системи оподаткування;

3) визначення додаткових джерел бюджетних надходжень;

4) усі відповіді є правильними.

5. Вкажіть, яке з тверджень щодо Державного бюджету та Зведеного бюджету України є хибним:

1) Зведений бюджет України включає показники Державного бюджету України та зведених бюджетів областей, міста Києва;

2) Державний бюджет і Зведений (консолідований) бюджет затверджуються Верховною Радою України в установленому Бюджетним кодексом порядку;

3) прогноз Державного бюджету України на наступні за плановим два бюджетні періоди включає крім іншого індикативні прогнозні показники зведеного бюджету України за основними видами доходів, фінансування, видатків і кредитування;

4) Зведений бюджет є сукупністю показників бюджетів, що використовуються для аналізу та прогнозування економічного і соціального розвитку держави.

6. Згідно із законодавством України публічні фінанси в їх повному компонентному складі формують:

1) державні фінанси, місцеві фінанси, фінанси державних підприємств;

2) державні фінанси, фінанси органів місцевого самоврядування та інші публічні фонди;

3) державні фінанси, місцеві фінанси, інші фонди, визначені державою публічними;

4) державні фінанси, фінанси місцевих громад, інші фонди, визначені державою публічними.

7. Відповідно до національного законодавства, до публічних коштів не належать:

1) кошти місцевого бюджету;

2) кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії;

3) кошти Національного банку України;

4) жодна відповідь не є вірною.

8. Електронний аукціон в системі проведення публічних закупівель полягає в:

1) повторювальному процесі пониження цін, що проводиться у три етапи в інтерактивному режимі реального часу;

2) повторювальному процесі підвищення очікуваної вартості закупівлі, що проводиться у три етапи в інтерактивному режимі реального часу;

3) повторювальному процесі відбору нецінових критеріїв закупівлі, що проводиться в інтерактивному режимі реального часу;

4) повторювальному процесі уточнення умов закупівлі, що проводиться в інтерактивному режимі реального часу.

9. Що є основним носієм функцій і повноважень місцевого самоврядування в Україні?

- 1) територіальна громада;
- 2) органи самоорганізації населення;
- 3) місцева рада;
- 4) голова місцевої ради.

10. Визначення терміну «місцеві фінанси» за економічною сутністю передбачає:

- 1) сукупність місцевих бюджетів, які складаються, затверджуються і виконуються відповідними місцевими органами влади;
- 2) обов'язкові платежі, які повністю зараховуються до відповідних місцевих бюджетів;
- 3) кошти, які утворюються в складі місцевих бюджетів для покриття тимчасових касових розривів під час їх виконання;
- 4) систему формування, розподілу і використання фінансових ресурсів для забезпечення місцевими органами влади покладених на них функцій і завдань як власних, так і делегованих.

11. Сукупність форм і методів і важелів фінансового впливу на соціально-економічний розвиток – це:

- 1) фінансове регулювання;
- 2) фінансовий механізм;
- 3) державний механізм;
- 4) фінансове планування.

12. Матеріальними носіями фінансових відносин виступають:

- 1) видатки державного бюджету;
- 2) гроші;
- 3) фінансові ресурси;
- 4) всі варіанти правильні.

13. Найпростіша «фінансова клітинка» державних фінансів - це:

- 1) акція;
- 2) державний бюджет;
- 3) податок;
- 4) державні видатки.

14. Документ, у якому сформульовано основні положення про місцеві фінанси:

- 1) Європейська хартія про місцеве самоврядування;
- 2) Всесвітня декларація місцевого самоврядування;
- 3) Декларація про принципи місцевого самоврядування країн СНД;
- 4) Європейська хартія міст.

15. Добровільні громадські формування створюють для:

- 1) отримання високих прибутків;
- 2) задоволення та захисту соціальних, економічних, творчих та інших спільних інтересів громадян;
- 3) виробництва продуктів харчування;
- 4) забезпечення власних інтересів.

16. Як впливає розмір державного боргу на економіку країни?

- 1) позитивно, сприяючи піднесенню економіки;
- 2) сприяє збільшенню прямих інвестицій в економіку;
- 3) спричиняє збільшення видаткової частини державного бюджету, тим самим знижує фінансові можливості держави;
- 4) забезпечує зростання ВВП.

17. Складовими частинами місцевих фінансів є:

- 1) місцеві бюджети;
- 2) місцеві позики;
- 3) грошові кошти населення;
- 4) доходи всіх підприємств, розташованих на території регіону.

18. За тривалістю періоду і характером завдань виділяють такі типи фінансової політики:

- 1) фінансова стратегія;
- 2) фінансова тактика;
- 3) фінансова діяльність;
- 4) відповіді а і б правильні.

19. Методи фінансового контролю:

- 1) державний, незалежний, суспільний контроль;
- 2) ревізія, перевірка, обстеження, спостереження, аналіз;
- 3) внутрішній, зовнішній контроль;
- 4) аналіз, незалежний, внутрішній, зовнішній контроль.

20. При монетизації бюджетного дефіциту держава отримує:

- 1) додаткові податкові надходження;
- 2) секвестр бюджету;
- 3) сеньйораж;
- 4) всі варіанти вірні.

21. Індикатором боргової безпеки є:

- 1) платіжний баланс;
- 2) рівень інфляції;
- 3) обсяг внутрішнього та зовнішнього боргу держави;
- 4) рівень бюджетного дефіциту.

22. Видатки бюджетів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності - це:

- 1) видатки на розширене відтворення;
- 2) дотації;
- 3) видатки розвитку;
- 4) поточні видатки.

23. Законодавчо встановлена величина податку на одиницю виміру бази оподаткування - це:

- 1) джерело податку;
- 2) податкова квота;
- 3) одиниця оподаткування;
- 4) ставка податку.

24. Субвенція – це:

- 1) грошові кошти, які мають цільове призначення і виділяються з поточного бюджету вищого рівня бюджету нижчого рівня;
- 2) грошові кошти, які мають цільове призначення і виділяються з бюджету розвитку на засадах дольової участі в фінансуванні витрат, які передбачаються;
- 3) грошові кошти підприємств, які постійно знаходяться в їхньому обігу й строк користування якими не встановлений;
- 4) грошові кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня бюджету нижчого рівня і не мають цільового призначення.

25. Фонди фінансових ресурсів за територіальним розміщенням класифікують на:

- 1) міжнародні, регіональні, місцеві;
- 2) інвестиційні, науково-дослідницькі, військові;
- 3) державні, соціальні, економічні;
- 4) постійні, тимчасові.

26. Фонди фінансових ресурсів є:

- 1) складовою частиною Фінансової системи України;
- 2) складовою частиною Бюджетної системи України;
- 3) складовою частиною Фіскальної служби України;
- 4) складовою частиною Банківської системи України.

27. Кошти, які передають з державного бюджету місцевим бюджетам або з місцевих бюджетів вищого рівня місцевим бюджетам нижчого рівня безповоротно для збалансування їхніх доходів і видатків – це:

- 1) субвенції;
- 2) дотації;
- 3) бюджетна позика;
- 4) місцеві фінанси.

28. До децентралізованих фінансових ресурсів належать:

- 1) кошти Пенсійного фонду, кошти статутного капіталу, кошти фондів, утворених за рахунок прибутку;
- 2) прибуток, кошти статутного капіталу, кошти фондів, утворених за рахунок прибутку, стійкі пасиви;
- 3) кошти фонду оплати праці, резервний фонд КМУ, прибуток;
- 4) кошти фондів, утворених за рахунок прибутку, кошти цільових державних фондів, резервний фонд КМУ.

29. Централізовані фінансові ресурси використовуються на:

- 1) фінансування потреб розширеного відтворення;
- 2) фінансування державних органів влади та управління;
- 3) фінансування суспільних функцій і завдань;
- 4) фінансування загальнодержавних заходів у сфері економічної й політичної діяльності.

30. Фінансова політика характеризується як:

- 1) державна політика у сфері розподільчих і нерозподільчих відносин;
- 2) частина економічної політики держави, яку спрямовано на досягнення максимального соціально-економічного рівня розвитку суспільства;
- 3) сукупність заходів держави щодо забезпечення відповідними фінансовими ресурсами її економічного та соціального розвитку;
- 4) сукупність фінансових заходів, які здійснює держава через фінансову систему.

31. Профіцит бюджету - це:

- 1) перевищення доходів держави над її видатками;
- 2) збільшення видатків держави;
- 3) перевищення видатків держави над її доходами;
- 4) зменшення видатків держави.

32. Внутрішній державний кредит виступає у таких формах:

- 1) урядові угоди;
- 2) державні позики; казначейські зобов'язання;
- 3) диверсифікації, векселі;
- 4) облігації, фідучіарні позики.

33. Пропорційне скорочення бюджетних видатків щомісячно за статтями бюджету крім захищених називається:

- 1) сеньйораж;
- 2) профіцит бюджету;
- 3) секвестр бюджету;
- 4) бюджетний устрій.

34. До місцевих бюджетів в Україні належать:

- 1) обласні та районні бюджети;
- 2) бюджети місцевого самоврядування;
- 3) державний та зведений бюджет;
- 4) відповіді а, б правильні.

35. Причиною виникнення місцевих фінансів є:

- 1) наявність місцевих бюджетів;
- 2) бажання місцевих органів самоврядування мати самостійну доходну базу;
- 3) наявність територіальних колективів, відокремлення функцій і завдань, які покладаються на їхні органи влади;
- 4) поява різних ідеологічних та політико-економічних систем державного розвитку.

36. Основними ланками фінансової системи України:

- 1) фінанси підприємств, державні фінанси, бюджет, державний кредит;
- 2) міжнародні фінанси, фінансовий ринок, фінансова політика;
- 3) фінанси суб'єктів господарювання, державні фінанси, міжнародні фінанси, фінансовий ринок, страхування;
- 4) державні фінанси, фінансова політика, державний кредит.

37. Основним завданням Міністерства фінансів України є:

- 1) міжнародне співробітництво у сфері оподаткування;
- 2) загальне керівництво всією фінансовою системою країни;
- 3) касове виконання бюджету;
- 4) позавідомчий контроль за складанням і виконанням Державного бюджету.

38. Фінанси місцевих органів влади впливають на економічне зростання через:

- 1) проведення благодійних акцій;
- 2) установлення ставок митного збору на імпортовані товари;
- 3) капітальні видатки;
- 4) діяльність на ринках позичкового капіталу, нерухомості, землі.

39. Проект бюджету держави є результатом:

- 1) бюджетного програмування;
- 2) бюджетного моделювання;
- 3) бюджетного прогнозування;
- 4) бюджетного планування.

40. Принципи побудови фінансової системи:

- 1) єдність усіх ланок фінансової системи і їх функціональне призначення;
- 2) єдність і централізм;
- 3) комерційний розрахунок і функціональне призначення;
- 4) централізм і функціональне призначення.

2.2. Практичні завдання

1. Назвіть складові фінансової системи України.
2. Охарактеризуйте систему впровадження публічного управління фінансами та ресурсами громади.
3. Охарактеризуйте поняття публічності органів місцевого самоврядування.
4. Назвіть умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання коштів місцевих бюджетів.
5. Наведіть послідовність дій органів місцевого самоврядування для впровадження концепції публічності.
6. Опишіть рекомендований порядок розробки та затвердження статуту громади.
7. Охарактеризуйте забезпечення антикорупційної політики в бюджетному процесі.
8. Назвіть порядок запровадження бюджетних та громадських слухань.
9. Опишіть процедуру внутрішнього аудиту активів громади.
10. Охарактеризуйте запровадження бюджету участі в громаді.

3. ТЕХНОЛОГІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

3.1. Тестові завдання

1. Сукупність дій людини спрямованих на зміну форми і властивостей предмета, що обробляється, це:

- 1) метод управління;
- 2) функція управління;
- 3) технологія управління;
- 4) організація управління.

2. Предметом праці для управлінця є:

- 1) інформація;
- 2) підлеглі;
- 3) фінанси;
- 4) комп'ютер.

3. Продуктом праці для управлінця є:

- 1) фінанси;
- 2) рішення;
- 3) підлеглі;
- 4) інформація.

4. За масштабом дієвості управлінські рішення бувають:

- 1) локальні;
- 2) банальні;
- 3) оригінальні;
- 4) альтернативні.

5. Вивчення яких даних є необхідним при залученні інформації для прийняття рішень:

- 1) архівних;
- 2) наукових;
- 3) пеніцилтарних;
- 4) адміністративних.

6. Однією із основних складових при прийнятті рішення є проведення:

- 1) промоакції;
- 2) зборів;
- 3) експерименту;
- 4) наради.

7. Одним із різновидів проведення є нарада:

- 1) секретна;

- 2) сегрегативна;
- 3) секційна;
- 4) секторна.

8. Селекторною називають нараду через:

- 1) пошту;
- 2) представників;
- 3) телефон;
- 4) опитування.

9. Спосіб вплинути на рішення партнера:

- 1) знайти спільних знайомих;
- 2) знайти слабкі місця;
- 3) провести акцію протесту;
- 4) провести переговори.

10. Що з наведеного є назвою стилю поведінки при проведенні переговорів:

- 1) позиційна атака;
- 2) гра в піддавки;
- 3) мозкова атака;
- 4) гра на нервах.

11. Що з наведеного не є назвою стилю поведінки при проведенні переговорів:

- 1) салями;
- 2) дзеркальна гра;
- 3) подвійна гра;
- 4) датський аукціон.

12. Методи прийняття управлінських рішень, що базуються на інтуїції називають:

- 1) аналітичні;
- 2) експериментальні;
- 3) формальні;
- 4) не формальні.

13. Використовується при обґрунтуванні багатоходових, складних управлінських рішеннях:

- 1) метод сценаріїв;
- 2) метод Дельфи;
- 3) метод альтернатив;
- 4) метод перспектив.

14. Японська кільцева система прийняття рішень називається:

- 1) мацусе;
- 2) кінгісе;
- 3) мацукє;
- 4) конго.

15. Що не входить до переліку способів обґрунтування управлінських рішень:

- 1) експеримент;
- 2) сітковий графік;
- 3) робочий графік;
- 4) пілотний проект.

16. Право особи давати офіційні доручення підлеглим і вимагати їх виконання називається:

- 1) керівництво;
- 2) розпорядництво;
- 3) наказовість;
- 4) організація.

17. Можливість впливати на поведінку інших називається:

- 1) влада;
- 2) маніпуляція;
- 3) організація;
- 4) мотивація.

18. Керівництво, яке отримане через неформальний авторитет в колективі називається:

- 1) маніпуляція;
- 2) лідерство;
- 3) опозиція;
- 4) сегрегація.

19. Погодження управлінця на частковий вплив зі сторони підлеглих називається:

- 1) співвладдя;
- 2) співпідлеглисть;
- 3) баланс влади;
- 4) баланс управління.

20. Людину за якою інші члени колективу визнають право брати на себе найвідповідальніші рішення називають:

- 1) керівником;
- 2) організатором;

- 3) авторитетом;
- 4) лідером.

21. Вплив на підлеглого через страх, залякування покаранням називається владою:

- 1) примушування;
- 2) подавлення;
- 3) авторитаризму;
- 4) маніпулятивною.

22. Вплив через позитивне підбадьорювання підлеглого з метою досягнення від нього бажаної поведінки називається владою:

- 1) мотивуючою;
- 2) стимулюючою;
- 3) винагороди;
- 4) заохочення.

23. Влада, яка ґрунтується на впевненості підлеглого про наявність у керівника спеціальних знань, називається:

- 1) експертною;
- 2) утилітарною;
- 3) формальною;
- 4) професійною.

24. Влада, при якій особисті якості керівника настільки привабливі, що він хоче їх набути, виконуючи його доручення, вказівки називається:

- 1) лідерською;
- 2) еталонною;
- 3) прикладною;
- 4) авторитетною.

25. Влада, яка ґрунтується на переконанні підлеглого у праві керівника віддавати вказівки, накази, які він зобов'язаний виконувати називається:

- 1) авторитетною;
- 2) примушування;
- 3) маніпулювання;
- 4) законною.

26. Влада, побудована, не на логіці або силі традицій, а на особистих якостях лідера називається:

- 1) представницькою;
- 2) авторитетною;
- 3) характерною;
- 4) харизматичною.

27. Влада, де норми встановлюються групами й поведінка індивіда має вписуватися в норму і культуру організації називається:

- 1) об'єднаною;
- 2) соціальною;
- 3) авторитарною;
- 4) олігархічною.

28. Поведінка одного індивіда, яка вносить зміни в поведінку іншого називається:

- 1) маніпуляція;
- 2) приклад;
- 3) вплив;
- 4) лідерство.

29. Що з наведеного нижче не входить до характерних рис харизматичного управління:

- 1) промовиста зовнішність;
- 2) обмін енергією;
- 3) вміння маніпулювати;
- 4) незалежність характеру.

30. Вплив, побудований на добровільних, спонукаючих, невимушених мотивах називають:

- 1) прохання;
- 2) переконання;
- 3) вимога;
- 4) мотивація.

31. Ефективна передача власної точки зору за допомогою різноманітних психологічних методик називають:

- 1) навіювання;
- 2) переконання;
- 3) зараження;
- 4) пояснення.

32. Офіційне розпорядження владних органів, яке немає альтернатив і не обговорюється:

- 1) наказ;
- 2) постанова;
- 3) директива;
- 4) ухвала.

33. Заслужена довіра, якою користується керівник у підлеглих, вищестоящого керівництва і колег по роботі називається:

- 1) організатор;
- 2) лідер;
- 3) авторитет;
- 4) демократ.

34. Назва різновиду псевдоавторитету при якому керівник вдається до дрібної опіки й жорстко визначає всі етапи виконання завдання називається авторитет:

- 1) тиранізму;
- 2) тиску;
- 3) лібералізму;
- 4) педантизму.

35. Назва різновиду псевдоавторитету при якому керівник сіє страх серед підлеглих, погрожує називається авторитет:

- 1) маніпулятивний;
- 2) консервативний;
- 3) подавлення;
- 4) переслідування.

36. Процес передачі підлеглому завдання або діяльності і сфери дії керівника називається:

- 1) розпорядження;
- 2) розпасовка;
- 3) делегування;
- 4) реорганізація.

37. Найбільш гострий спосіб розв'язання суперечностей, що виникає в процесі соціальної взаємодії:

- 1) конфлікт;
- 2) сварка;
- 3) бійка;
- 4) ексцес.

38. Обставини, які призводять до зіткнення інтересів людей, цілей незалежно від самої людини називають конфлікт:

- 1) об'єктивний;
- 2) природний;
- 3) нав'язаний;
- 4) суб'єктивний.

39. Обставини пов'язані з індивідуальними психологічними особливостями людей називають конфліктом:

- 1) об'єктивним;

- 2) суб'єктивним;
- 3) внутрішньо особистісним;
- 4) стресовим.

40. Що не входить до числа методів вивчення конфліктів:

- 1) спостереження;
- 2) експеримент;
- 3) опитування;
- 4) контролювання.

3.2. Практичні завдання

1. Наведіть схематично впорядковано послідовність процесу прийняття керівником управлінського рішення у вигляді окремих дій (операцій).

2. Наведіть алгоритм послідовності проведення ділової наради з працівниками управлінської системи з вказанням необхідних дій та видів робіт задля її ефективності.

3. Вкажіть, які та скільки етапів включає підготовка до проведення переговорів та розкрийте їх зміст та послідовність.

4. Розробіть та наведіть графічно «дерево рішень» на довільне формулювання (рішення) притаманне публічній сфері діяльності.

5. Наведіть перелік десяти першочергових завдань та напрямів на які потрібно звернути увагу керівнику при управлінні працівниками в публічній сфері та розкрийте їх зміст.

6. Якими особистісними якостями має володіти лідер в сфері публічного управління? Наведіть їх перелік та охарактеризуйте.

7. В колективі працівників адміністративної ланки почали спостерігатися тривалі перерви в роботі через їх відлучення на каву та перекури. Яку з форм влади керівника доцільно використати управлінцю для вирішення даної ситуації та чому? Вкажіть та обґрунтуйте.

8. Наведіть схему та розкрийте зміст і випадки при яким необхідно делегувати повноваження.

9. Якщо управлінець вищого адміністративного рівня вдається до дрібної опіки та не дозволяє розвитку ініціативності підлеглих, то який це вид псевдоавторитету? Яким чином сформувати реальний авторитет та в чому його суть?

10. Опишіть дії управлінця, що сприятимуть профілактиці конфліктів як в колективі, так і з суб'єктами зовнішнього середовища публічної сфери.

4. ГРОМАДСЬКИЙ СЕКТОР В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

4.1. Тестові завдання

1. Жителі, що мають спільні інтереси обумовлені постійним проживанням у межах відповідної самоврядної адміністративно-територіальної одиниці, це:

- 1) комуна;
- 2) односельці;
- 3) територіальна громада;
- 4) спільнота.

2. Однією з ключових ознак громади є:

- 1) сформована індефірентність;
- 2) сформована ідентичність;
- 3) сформована територіальність;
- 4) сформована патріотичність.

3. Існуючі соціальні угруповання, це:

- 1) формальна характеристика громади;
- 2) неформальна характеристика громади;
- 3) формальна характеристика регіону;
- 4) неформальна характеристика регіону.

4. Громадськість з активною життєвою позицією, це:

- 1) громадський сектор;
- 2) громадський актив;
- 3) громадський контроль;
- 4) громадське об'єднання.

5. Перевагою для громадян і держави діяльність громадського сектору полягає в:

- 1) зайнятості громадян;
- 2) вихованні населення;
- 3) політичній зрілості;
- 4) покращенні добробуту.

6. Одним з основних принципів діяльності громадського сектору є:

- 1) врядування;
- 2) владування;
- 3) виборність;
- 4) виконавчість.

7. Визнання державою права представників громадського сектору критично ставитись до дій, які здійснює держава, характеризується принципом:

- 1) підконтрольність;
- 2) взаємо визначеність;
- 3) легітимність;
- 4) демократизм.

8. Визнання потреби доповнення механізмів представництва демократії процедурами залучення громадськості до обговорення оптимальних шляхів вирішення нагальних проблем, це:

- 1) демократія участі;
- 2) демократія сталості;
- 3) демократія співучасті;
- 4) демократія співчуття.

9. Порушення членами територіальної громади розгляду в місцевій раді будь-яких питань, віднесеного до відання місцевого самоврядування, це:

- 1) місцеве звернення;
- 2) місцевий компроміс;
- 3) місцевий консенсус;
- 4) місцева ініціатива.

10. Розвиток навичок спільної діяльності та об'єднання заради змін на краще, створення нових можливостей і порозуміння, це:

- 1) міжсекторальне партнерство;
- 2) між громадське партнерство;
- 3) демократичне партнерство;
- 4) коаліційне партнерство.

11. Процес навчання через розвиток нових умінь та навичок, обмін інформацією, апробація нових підходів, це:

- 1) розвиток молоді;
- 2) розвиток громади;
- 3) розвиток демократії;
- 4) розвиток партнерства.

12. До громадського сектора не входять:

- 1) підприємці;
- 2) благодійні організації;
- 3) неприбуткові організації;
- 4) партії.

13. Процес, який сприяє розвитку спільної діяльності між людьми, створенню різноманітних об'єднань, зв'язки, які тримають людей разом:

- 1) соціальна порука;
- 2) соціальна підтримка;
- 3) соціальний капітал;
- 4) соціальна відповідальність.

14. Представлення і відстоювання інтересів громади під час прийняття рішень органами влади, які впливають на її добробут називають:

- 1) залучення до врядування;
- 2) залучення до керування;
- 3) залучення до розвитку;
- 4) залучення до партнерства.

15. Що із наведеного не входить до переліку базових цінностей розвитку громад:

- 1) справедливість;
- 2) повага;
- 3) гнучкість;
- 4) турбота.

16. Коли людьми усвідомлюється спільний інтерес та спроможність до самоорганізації, тоді це проявляється в:

- 1) турботі про громаду;
- 2) колективній дії;
- 3) взаємодії;
- 4) протесті.

17. Спосіб розширення можливостей посилення здатності людей у громадах реагувати на соціальні проблеми сучасності, це:

- 1) залучення громадськості;
- 2) участь громадськості;
- 3) розвиток громади;
- 4) громадське відродження.

18. Громадянське суспільство сприяє:

- 1) діалогу між політиками;
- 2) діалогу між політиками й громадянами;
- 3) діалогу між громадянами й державою;
- 4) діалогу між громадянами й бізнесом.

19. Держава:

- 1) регулює діяльність громадського сектору;
- 2) корегує діяльність громадського сектору;
- 3) визнає незалежність громадського сектору;
- 4) єдине з громадським сектором.

20. Залучення громад і суспільства до більших можливостей діяти і брати на себе відповідальність називається принципом:

- 1) розширення можливостей;
- 2) розширення повноважень;
- 3) розширення відповідальності;
- 4) розширення діалогу.

5. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ

5.1. Тестові завдання

1. Соціально економічний розвиток регіону – це:

- 1) форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування;
- 2) державні фінанси, місцеві фінанси, фінанси державних підприємств;
- 3) спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;
- 4) цілісна система закономірностей, зв'язків і пропорцій здійснення відтворювальних процесів суб'єктами господарської діяльності різних форм власності на адміністративно окресленій території.

2. Що являє собою регіональна інфраструктура?

- 1) комплекс підприємств та організацій, що забезпечують умови нормального функціонування економічної системи регіону та життєдіяльності населення на його території;
- 2) державні фінанси, місцеві фінанси, фінанси державних підприємств;
- 3) спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;
- 4) цілісна система закономірностей, зв'язків і пропорцій здійснення відтворювальних процесів суб'єктами господарської діяльності різних форм власності на адміністративно окресленій території.

3. Які складові механізмів державного регулювання розвитку регіонів?

- 1) комплекс підприємств та організацій, що забезпечують умови нормального функціонування економічної системи регіону та життєдіяльності населення на його території;
- 2) законодавчо-нормативна база, бюджетно-фінансове регулювання та державні регіональні програми;
- 3) спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;
- 4) цілісна система закономірностей, зв'язків і пропорцій здійснення відтворювальних процесів суб'єктами господарської діяльності різних форм власності на адміністративно окресленій території.

4. Трудові ресурси регіону – це:

- 1) комплекс підприємств та організацій, що забезпечують умови нормального функціонування економічної системи регіону та життєдіяльності населення на його території;
- 2) загальна кількість витрат всіх суб'єктів підприємницької діяльності, населення регіону і управлінських структур, спрямованих на довгострокові капіталовкладення в певні галузі економічної діяльності в регіоні;
- 3) сукупність здатних до праці людей регіону, які становлять основний елемент продуктивних сил суспільства, що характеризуються потенційною

масою живої праці, яка в даний період наявна в регіоні, визначають сучасний стан та перспективний розвиток його економіки;

4) жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста або добровільне об'єднання жителів кількох сіл.

5. Згідно із законодавством України публічні фінанси в їх повному компонентному складі формують:

1) державні фінанси, місцеві фінанси, фінанси державних підприємств;

2) державні фінанси, фінанси органів місцевого самоврядування та інші публічні фонди;

3) державні фінанси, місцеві фінанси, інші фонди, визначені державою публічними;

4) державні фінанси, фінанси місцевих громад, інші фонди, визначені державою публічними.

6. До прямих податків належать:

1) податок на додану вартість (ПДВ);

2) податок на доходи фізичних осіб;

3) податок на рекламу;

4) акциз.

7. Земельні ресурси регіону – це:

1) частина його земельного фонду, яка може бути використаною у народному господарстві;

2) область, район, місто, район у місті, селищі, село;

3) сукупність транспортних комунікацій, об'єктів з обслуговування пасажирських і вантажних перевезень, об'єктів технічного обслуговування та ремонту, які забезпечують умови для надання транспортних послуг;

4) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами.

8. Регіональні інвестиції являють собою:

1) комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей;

2) загальну кількість витрат всіх суб'єктів підприємницької діяльності, населення регіону і управлінських структур, спрямованих на довгострокові капіталовкладення в певні галузі економічної діяльності в регіоні;

3) систему цілей і дій, що реалізуються органами державної влади і місцевого самоврядування, спрямованих на збереження довкілля та забезпечення екологічно безпечних умов життєдіяльності населення за допомогою методів, що враховують специфіку територій;

4) взаємозв'язок ринку інноваційних продуктів з ринком кваліфікованої робочої сили.

9. Регіональна екологічна політика – це:

1) система цілей і дій, що реалізуються органами державної влади і місцевого самоврядування, спрямованих на збереження довкілля та забезпечення екологічнобезпечних умов життєдіяльності населення за допомогою методів, що враховують специфіку територій;

2) загальна кількість витрат всіх суб'єктів підприємницької діяльності, населення регіону і управлінських структур, спрямованих на довгострокові капіталовкладення в екологічні галузі економічної діяльності в регіоні;

3) форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування;

4) взаємозв'язок ринку інноваційних продуктів з ринком кваліфікованої робочої сили.

10. За формою впливу методи управління поділяють на:

1) морального і владного впливу;

2) кількісні й якісні;

3) економічні та технологічні;

4) прямого та непрямого впливу.

11. Поняття „адміністративно-територіальна одиниця” включає:

1) область, район, місто, район у місті, селищі, село;

2) жителів, об'єднаних постійним проживанням у межах села, селища, міста або добровільне об'єднання жителів кількох сіл;

3) органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;

4) форму прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування.

12. Поняття „територіальна громада” означає:

1) область, район, місто, район у місті, селищі, село;

2) жителів, об'єднаних постійним проживанням у межах села, селища, міста або добровільне об'єднання жителів кількох сіл;

3) органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;

4) форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування.

13. Основна задача інфраструктури ринку освітніх послуг:

1) прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування;

2) створення загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей;

3) обслуговування основного виробництва і забезпечення його ефективної економічної діяльності;

4) забезпечити взаємозв'язок з ринком інноваційних продуктів та ринком кваліфікованої робочої сили.

14. Соціальна інфраструктура – це:

1) комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей;

2) прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування;

3) комплекс галузей, що обслуговують основне виробництво і забезпечують його ефективну економічну діяльність;

4) господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

15. Виробнича інфраструктура – це:

1) комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей;

2) прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, через пряме голосування;

3) комплекс галузей, що обслуговують основне виробництво і забезпечують його ефективну економічну діяльність;

4) господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

16. В чому полягає завдання регіонального планування?

1) в зборі статистичних даних до проведення опитувань серед мешканців регіону;

2) в інтегральній характеристиці окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів;

3) у містобудівній документації, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

4) у забезпеченні оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

17. В чому полягає аналітичний етап стратегічного регіонального планування?

1) в зборі статистичних даних до проведення опитувань серед мешканців регіону;

2) в інтегральній характеристиці окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів;

3) у містобудівній документації, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

4) у забезпеченні оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

18. Інвестиційна привабливість регіонів – це:

1) зонінг;

2) інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

3) містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

4) забезпечення оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

19. Зонінг – це:

1) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

2) інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

3) містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

4) забезпечення оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

20. Міжбюджетні трансферти – це:

1) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

2) інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

3) містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

4) забезпечення оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

21. Для чого потрібне прогнозування трудових ресурсів?

- 1) для визначення коштів, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;
- 2) для визначення правильних стратегії і тактики соціально-економічного розвитку, розвитку ринкових відносин, розроблення бюджету, програм соціального захисту населення, ефективної демографічної політики;
- 3) для розробки містобудівної документації, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;
- 4) забезпечення оптимального розвитку господарства регіонів в єдиному господарському комплексі держави.

22. Транспортна інфраструктура регіону – це:

- 1) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами;
- 2) земельний кадастр;
- 3) сукупність транспортних комунікацій, об'єктів з обслуговування пасажирських і вантажних перевезень, об'єктів технічного обслуговування та ремонту, які забезпечують умови для надання транспортних послуг, - переміщення вантажів і пасажирів;
- 4) суспільна форма виробництва, суть і основу якої становлять відносини власності на засоби виробництва, природні ресурси, людський фактор, життєві блага.

23. Соціально-економічні відносини – це:

- 1) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами;
- 2) суспільна форма виробництва, суть і основу якої становлять відносини власності на засоби виробництва, природні ресурси, людський фактор, життєві блага;
- 3) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;
- 4) така суспільна форма виробництва, суть і основу якої становлять відносини власності на засоби виробництва, природні ресурси, людський фактор, життєві блага.

24. Земельний кадастр – це:

1) суспільна форма виробництва, суть і основу якої становлять відносини власності на засоби виробництва, природні ресурси, людський фактор, життєві блага;

2) просторове планування;

3) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

4) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами.

25. Інвестиційна привабливість регіону – це:

1) розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів;

2) просторове планування;

3) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

4) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами.

26. Просторове планування – це:

1) розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів;

2) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами;

3) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

4) метод, що застосовуються державним та приватним секторами з метою впливу на розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів.

27. Політика економічного зростання – це:

1) розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів;

2) єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, їх цільове призначення, обмеження у їх використанні, а також дані про кількісну і якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами;

3) частина економічної політики держави або створених нею спеціальних інститутів влади, які здійснюють підготовку системотворних регуляторів для досягнення певних національних цілей;

4) метод, що застосовуються державним та приватним секторами з метою впливу на розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів.

28. Для чого використовується нормативна грошова оцінка земельних ділянок?

1) для управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності та контролю за її здійсненням усіма інвесторами й учасниками інвестиційної діяльності;

2) державного регулювання інвестиційної діяльності;

3) для впливу на розподіл людей та їхньої діяльності у просторах різних масштабів;

4) для визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, рентної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також при розробці показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

29. Що відноситься до державного регулювання інвестиційної діяльності?

1) політика економічного зростання;

2) економічна політика держави або створених нею спеціальних інститутів влади, які здійснюють підготовку системотворних регуляторів для досягнення певних національних цілей;

3) управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності та контроль за її здійсненням усіма інвесторами й учасниками інвестиційної діяльності;

4) цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища.

30. Містобудування (містобудівна діяльність) – це:

1) політика економічного зростання;

2) економічна політика держави або створених нею спеціальних інститутів влади, які здійснюють підготовку системотворних регуляторів для досягнення певних національних цілей;

3) управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності та контроль за її здійсненням усіма інвесторами й учасниками інвестиційної діяльності;

4) цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища,

яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури.

31. Політика економічного зростання:

1) це частина економічної політики держави або створених нею спеціальних інститутів влади, які здійснюють підготовку системотворних регуляторів для досягнення певних національних цілей;

2) сукупність здібностей і можливостей кадрів забезпечити досягнення його цілей перспективного розвитку;

3) управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності та контроль за її здійсненням усіма інвесторами й учасниками інвестиційної діяльності;

4) цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури.

32. Орендна плата за землю – це:

1) розмір земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, рентної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також при розробці показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель;

2) характеристика економічного добробуту його населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності;

3) платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі;

4) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів.

33. Вільна економічна зона – це:

- 1) сукупність здібностей і можливостей кадрів забезпечити досягнення регіоном цілей перспективного розвитку;
- 2) частина території країни, виділена із загального митного кордону держави, яка має повну свободу в режимі господарських питань, з особливим режимом управління і пільговими умовами діяльності, податковими пільгами для місцевих підприємців та іноземних фірм;
- 3) комплекс організаційних, економічних, соціальних та інших заходів, які здійснюються центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування з метою планування забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;
- 4) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів.

34. Кадровий потенціал регіону – це:

- 1) сукупність здібностей і можливостей кадрів забезпечити досягнення його цілей перспективного розвитку;
- 2) рівень життя населення регіону;
- 3) характеристика економічного добробуту його населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності;
- 4) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів.

35. Рівень життя населення регіону – це:

- 1) показник, що характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання;
- 2) індекс споживчих цін;
- 3) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;
- 4) характеристика економічного добробуту його населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності.

36. Індекс споживчих цін – це:

- 1) соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати як джерела існування;

2) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

3) характеристика економічного добробуту населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності;

4) показник, що характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

37. Безробіття – це:

1) інтегральна характеристика окремих регіонів з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення фінансових ресурсів та врахування ряду інших факторів;

2) соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати як джерела існування;

3) характеристика економічного добробуту населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності;

4) показник, що характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

38. Забезпечення населення – це:

1) комплекс організаційних, економічних, соціальних та інших заходів, які здійснюються центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування з метою планування забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;

2) економічний добробут населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності;

3) громадські (муніципальні) послуги;

4) показник, що характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

39. Громадські (муніципальні) послуги – це:

1) комплекс організаційних, економічних, соціальних та інших заходів, які здійснюються центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування з метою планування забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;

2) соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати як джерела існування;

- 3) послуги, що надаються територіальній громаді, громадянам з метою задоволення їх потреб органами місцевого самоврядування;
- 4) сукупність здібностей і можливостей кадрів забезпечити досягнення цілей перспективного розвитку регіону.

40. Регіональні ринки – це:

- 1) ринки в межах території області, району, міста тощо або будь-якої іншої частини території країни;
- 2) комплекс організаційних, економічних, соціальних та інших заходів, які здійснюються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з метою планування забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;
- 3) послуги, що надаються територіальній громаді, громадянам з метою задоволення їх потреб органами місцевого самоврядування;
- 4) регіональний маркетинг.

5.2. Практичні завдання

1. Дайте характеристику публічного управління соціально-економічним розвитком.
2. Розкрийте сутність політики соціально-економічного розвитку регіону.
3. Проаналізуйте сучасні механізми й методи залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку регіону.
4. Охарактеризуйте процес формування та виконання місцевих бюджетів і фінансів.
5. Поясніть необхідність збалансованої місцевої фінансово-бюджетної політики як складової сталого регіонального розвитку.
6. Охарактеризуйте власну податкову базу місцевого самоврядування, кредитоспроможність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, регіональні накопичення та фінансові ринки.
7. Проаналізуйте перспективні напрями у сфері регулювання земельних відносин у регіоні.
8. Оцініть фактори, що впливають на соціально-економічне становище регіону, його ресурсний потенціал, спеціалізацію та місце в системі територіального розміщення продуктивних сил України.
9. Охарактеризуйте стан нормативно-правової бази соціально-економічного розвитку та шляхи її вдосконалення.
10. Охарактеризуйте показники соціально-економічного розвитку регіону на найближчу й віддалену перспективи на основі сучасного стану справ за умови наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом порівняння ресурсів і потреб.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

До розділу 1 «Публічне управління економічною сферою»:

1. Економічна політика та фінансовий менеджмент публічному управлінні. Частина 1. Порівняльні економічні системи і публічне адміністрування. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Lektsiya-EPFMPU.pdf>
2. Відкритість та прозорість органів державної влади в контексті законодавства про доступ до публічної інформації / Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації. Івано-Франківськ: 2012. 115 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/cpk/Lib/10_Public%20information/Public%20information_posibnyk.pdf
3. Макроекономіка: базовий курс [Електронний ресурс]: навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.]. Київ: КНЕУ, 2016. 254 с. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/Faculty_of_Economics_and_Administration/kmdu%20fetau/Publications/PosD196bnik_52012817_0329.pdf
4. Крючкова Н.М., Пічугіна Ю.В. Макроекономіка - практикум: Методичний посібник для підготовки до семінарських (практичних) занять для студентів економічних спеціальностей. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2019. 55 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/25428/1/praktikum.pdf>
5. Євтушенко О.Н. Державне управління (Основи теорії державного управління): [навчальний посібник у трьох частинах] / О.Н. Євтушенко, В.І. Андріяш. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч. 1. Основи теорії державного управління. 2013. 268 с. URL: https://idu.at.ua/doc/Kniga_Derzhavne_upravlinnya_Yevtushenko_O_N_Andriy.pdf
6. Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE). Київ: Державна служба статистики України, 2014. 39 с. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/85/85%20\(%D0%B7%D1%96%20%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8\).pdf](http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/85/85%20(%D0%B7%D1%96%20%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8).pdf)

До розділу 2 «Публічне управління бюджетною системою України»:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text>
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.09.2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
3. Фінансове право: підручник / за заг. ред. О.М. Бандурки та О.П. Гетманець; Ю.М. Жорнокуй, О.В. Кашкарьова, Т.В. Колесник та інші. Харків: Екограф, 2015. 500 с. URL: <http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf>

4. Долінська Р.Г. Державні фінанси: навч. посіб. для студентів інженерно-економічних спеціальностей, слухачів післявузівської системи навчання, аспірантів і спеціалістів. Харків: НТУ "ХП", 2002. 232 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/50574959.pdf>

5. Луніна І.О., Бондарук Т.Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4483/1/%D0%9B%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA%20%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>

6. Кравченко В.В., Бородін Є.І., Квітка С.А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління: навч. посіб. у схемах. Дніпро: ГРАНІ, 2018. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf

До розділу 3 «Технології публічного управління»:

1. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 416 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/203.pdf>

2. Скібіцька Л.І. Офісний менеджмент: навч. посіб. / Л.І. Скібіцька, В.І. Щелкунов, Т.В. Сівашенко, Ю.М. Чичкан-Хліповка. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 616 с. URL: https://pidru4niki.com/2015082666224/menedzhment/ofisniy_menedzhment

3. Економіка і підприємництво, менеджмент: Навчальний посібник.- 2-ге вид., стереотипне/ [С.М. Рогач, Т.А. Гуцул, В.А. Ткачук та ін.]. Київ: ЦП «Компринт», 2018. 722 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/5805/1/Rogach_E%D1%96P_M_2018.pdf

4. Скібіцька Л.І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посібник. Київ: Центр учб. л-ри, 2009. 192 с. URL: https://pidru4niki.com/12861203/menedzhment/liderstvo_ta_stil_roboti_menedzhera

5. Конфліктологія: навч. посіб. / Л.М. Герасіна, М.П. Требін, В.Д. Воднік та ін. Харків: Право, 2012. 128 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2012/Konfliktologiy_2012.pdf

До розділу 4 «Громадський сектор в публічному управлінні»:

1. Кравченко В.В., Бородін Є.І., Квітка С.А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління: навч. посіб. у схемах. Дніпро: ГРАНІ, 2018. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf

2. Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування: Закон України від 7.12.1990 р. № 533-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12#Text>

3. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с. URL: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf>

4. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посіб. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 244 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10516/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83.pdf>

5. Алексєєв В.М., Липовська Н.А. Взаємовідносини держави та суспільства: навч. посіб. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 172 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Vzayemovidnosyny_derzhavy_ta_suspilstva.pdf

До розділу 5 «Публічне управління соціально-економічним розвитком»:

1. Семенов В.Ф., Герасименко В.Г., Горбань Г.П., Богадьорова Л.М. Управління регіональним розвитком туризму: Навчальний посібник. Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. 225 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/semenov.htm

2. Тодосійчук В.Л. Регіональна економіка: Підручник. Вінниця: ВДАУ, 2008. 434 с. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/2249.pdf>

3. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. Київ, МП«Леся», 2008. 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/%D0%A0%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>

4. Малюта Л.Я. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: навчальний посібник. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 232 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/60850216.pdf>

5. Кучеренко В.Р., Макуха С.М. Національна економіка: відтворення соціальної інфраструктури села. Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2012. 108 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1698/1/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%96%D0>

[%BD%D1%84%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%20%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B0.pdf](https://img.yakaboo.ua/media/mediagallery/pdf/3/4/342521_14487955.pdf)

6. Національна економіка: навч. посіб.: / За заг. ред. Носової О.В. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 512 с. URL: https://img.yakaboo.ua/media/mediagallery/pdf/3/4/342521_14487955.pdf